

Kvaksalverilovgivningen. I saadanne Tilfælde er det aabenbart, at man ikke kan gjøre Synspunktet om Snydri eller Oprædderi gjældende, og det maa altsaa være det andet Synspunkt, der maa gjøres gjældende; men nu kan der imidlertid ogsaa være Tilfælde, hvor det forekommer mig, at det andet Synspunkt heller ikke kan gjøres gjældende. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (Holch) har allerede henvist til et Moment, der har sin Betydning, og det er, hvor Lægen selv har opgivet at hjælpe den Paagjældende, hvor det altsaa forjaabidit maa siges, at der ikke kan gjøres nogen Skade ved, at han kommer under en Kvaksalvers Behandling. Men der kan vistnok være flere Tilfælde end netop dette, navnlig, naar det dels efter Sygdommens, Lidelsens Bestaffenhed og dels efter Virkningen af de Midler, der bruges, maa erkendes, ikke alene at der ikke er sket nogen Skade, men at der i Virkeligheden ikke kunde ske nogen Skade. Naar, saa er, ser jeg ikke, at der er nogen naturlig Berettigelse til at straffe, og paa den anden Side er det let forstaaeligt, at Folk ikke kunne begribe den Ting, at den Mand, der blot for at gjøre vel, uden at søge nogen Vinding derved, kommer Folk til Hjælp, som ere lidende, som han tror at kunne hjælpe, og som tro paa, at han kan hjælpe dem, ikke desto mindre skal straffes selv i saadanne Tilfælde, hvor begge Parter, navnlig den Lidende føler sig overbevist om at være bleven hjulpen. Der har været Tilfælde, hvor Bedkommende har udtalt sig omtrent saaledes: Jeg veed, at Loven forbyder mig at hjælpe, men det er dog en frygtelig Stilling, man bringer mig i. Selv holder jeg mig overbevist om, at jeg i de og de Tilfælde kan hjælpe, og saa kommer der en Ulykkelig og anraaber mig om Hjælp. Jeg siger ham, jeg tør ikke for Loven, men han vedbliver at anraabe om min Barmhertighed, han siger, at det umulig kan være Lovens Mening, at man ikke maa komme de Lidende til Hjælp, og saa har jeg ikke kunnet bringe det over mit Hjerte fremdeles at negte min Hjælp. Her i saadanne Tilfælde vil den almindelige Retsbevidsthed ikke kunne forstaa, at der skal være foretaget nogen utilladelig, end sige nogen strafbar Handling. Og jeg tilstaar, at jeg kan heller ikke forstaa, at det bør være saa; jeg mener, at Loven bør forandres saaledes, at hvor man ikke kan anlægge noget af de Synspunnter, jeg nævnte for, bør der heller ikke være nogen Straf; naar den Bedkommende ikke kan antages at have narret Folk og heller ikke kan antages at have gjort nogen Skade eller kunnet gjøre

nogen Skade, bør han ikke straffes. Jeg accentuerer dette, ikke kunnet gjøre Skade, fordi jeg herved kommer til at berøre en enkelt Side i det foreliggende Lovforslag, som efter min Mening ikke er ganske heldig. Lovforslaget stiller op som eneste Betingelse for Straffrihed, at det maa antages, at Kuren ikke har medført skadelige Følger. Jeg overhørte ikke, at det ved Indbringelsen af Lovforslaget blev udtalt fra Forslagsstillernes Side, at dette skulde forstås saaledes, at der ikke blot i det enkelte Tilfælde ikke kunde antages at være gjort nogen Skade direkte, positivt, men ogsaa saaledes, at det maatte antages, at der heller ikke indirekte var sket nogen Skade derved, at den Paagjældende var bleven forledet til at unblade at søge Hjælp hos en autoriseret Læge. Dette har været Forslagsstillernes Mening, men det er et andet Spørgsmaal, om Lovforslaget i saa Henseende er affattet tilstrækkelig tydeligt. Mig forekommer det, at det vilde være naturligeres at lægge Vægten ikke paa, hvad der i det enkelte konkrete Tilfælde kan antages at være sket, men paa, af hvilken Bestaffenhed overhovedet Kurmidlerne have været. Jeg synes, at der er Noget i, hvad der er blevet bemærket af den sidste ærede Læser, at det ikke bør være afhængigt af et Resultat, der mere eller mindre kan være undergivet en Tilfældighed, om en Person skal straffes eller ikke. Have vi to Kvaksalvere, der maatte have anvendt samme Kur, kan det være et rent Tilfælde, om den ene har gjort Skade derved, medens den anden derimod ikke har gjort Skade derved. Det synes i og for sig, naar man ser Sagen fra et Retsfærdighedsstandpunkt, ikke at burde have nogen videre Indflydelse paa, om de skulle straffes, og i mange Tilfælde vil det jo egentlig ikke kunne regnes den Bedkommende til Forbrudelse, at der er sket Skade, thi det kan jo være et Tilfælde. Og paa den anden Side bør det ikke komme ham til Gode, at Tilfældet har medført det heldige Resultat, at der ingen Skade er sket. Men derimod forekommer det mig naturligere at lægge Vægten paa, om der overhovedet kan antages at være Fare paa Færde ved de Kurmidler, der ere anvendte. Jeg kommer herved til noget nærmere, skjøndt ganske kort, i det Følgende at antyde, hvad det efter min Mening maa komme an paa i en Kvaksalverilovgivning. For det Første forekommer det mig, at det vilde være naturligt, om man forjaabidit gif den samme Wei, som den tydske Kvaksalverilovgivning er gaaet, nemlig at lægge Vægten paa, om den Bedkommende udgiver sig for Læge eller ikke, om han narrer ved at announcere sig som Læge o. s. v.